

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. An & quomodo matrimonium solubile sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

tas, quam Canones requirunt, si consensus mutuus, si Parochus & duo testes adsint, etiam inficijs parentibus, fit coniugium; quod tamen non conuenit esse indeliberatum.

Quemcunque enim quis statum aggredi velit, sine delibere ratione matura, aggredi non debet. *Palpebra tua procedant gressus tuos*, monet prouerbiū. Quid mirum, si viam recalcat, qui nesciuit, quò iret, dum exiret? Facile emptionis poenitet eum, qui in tenebris emit mercem mala fide ambulantiem. Quid enim diuortia accusat, qui vel ipse, in matrimonio, ita se gessit, vt bona coniuge indignus esset; vel coniugi omnia indulsit, vt, illius culpa, insolesceret, eamque dimittere oporteret? Denique non est matrimonium ita penitus insolubile, vt, ante mortem etiam, nulla fieri possit dissolutio, in remedium illorum coniugum, qui periculosè, & odiose cohabitarent. *Quos Deus coniunxit, homo non separet, subaudi violenter, sine lege, absq; ratione. Non enim homo separat, quos poena damnat, quos reatus accusat, quos maleficium coarctat*, ait Isidorus. Potest itaque insolubilitas matrimonij per eum, cui est mutandi potestas, tolli, conditione accedente, quæ parit exemptionem. Neque miraculo opus est, quale scribit Pontius Compluti accidisse, physica sexus mutatione; desinit enim utiq; esse maritus aut vxor, qui vir, aut quæ mulier desinit esse; sed sufficit alijs etiam modis mutari materiam, seu rem, sub obiecto quidem legis per se contentam, at nunc tali conditione, per accidens, affectam, vt jam ab vniuersalitate subiecti, sub quo prius erat, excludatur. Hanc rescindendi matrimonij potestatem Deus in vtroque Testamento ostendit, quando ius corporis vtriusque traditum, vtrique restituit, vt illud alteri tradere posset. In veteri Testamento concessus fuit libellus repudij. In nouo, sustulit quidem Christus libellum repudij; dedit tamen licentiam, vt infidelis conuersus vxorem permanere nolentem dimittere, & aliam ducere posset, teste Paulo dicente: *Quod si infidelis discedit, discedat, non enim seruituti subiectus est frater, aut soror in huiusmodi.* Discedit autem infidelis non tantum quando aliò migrat, sed etiam quando non vult, modo decenti, cohabitare, hoc est, sine blasphem.ia Creatoris, sine Fidei iniuria, sine scandalo, sine sollici-

VII.

Prou. 4. 25.

Isidor. in
Matth. 19.

Pont. lib. 7.
cap. 57.

Deut. 24.
1. Esdræ 10. 3.
& seqq.
Matth. 19.

1. Cor. 7. 15.

Ita Innocent.
III. c. 7. & 8.
de diuortijs.

sollicitatione ad apostasiam, vel ad aliud graue peccatum. Quoniam autem solutio coniugij, aut saltem separatio tori ac cohabitationis, subinde, ad regimen animarum non modò vitilis, verùm etiam necessaria est, dedit Christus etiam Pontifici & Ecclesiæ amplissimam potestatem soluendi, quidquid esset solubile, & cuius solutio ad ordinariam animarum gubernationem prodesset.

Matth. 16.
Sanch. l. 2. d.
14. n. 2. Bon.
q. 2. p. 11.

VIII.

Qua in re nonnulla se offerunt non ignoranda. 1. enim in Ecclesiæ potestate est, vt rata, sed nondum consummata fidelium (infideles enim, quia Ecclesiasticæ potestati non subfunt, à Pontifice iuuari non possunt) matrimonia ob bonum publicum aliamue grauem causam, possit rescindere. Quo pacto Paulus III. & Pius V. ex consilio Nauarri, ter aut quater, in matrimonijs nondum consummatjs, dispensauerunt: & generalis per professionem religiosam, dirimendi matrimonij rati concessio facta est. 2. Magis tamen insolubile est matrimonium à fidelibus consummatum. Magna enim hinc, in susceptione, & educatione p̄olis, incommoda oriuntur. Et suppetunt alia remedia, quibus Ecclesia sibi subiectos ad officium potest compellere. 3. E matrimonio non tantùm hæc insolubilitas prouenit, sed etiam *obligatio cohabitandi*, seu coniunctio tori & mensæ, quæ ad prolem adipiscendam educandamque, ad incontinentiam vitandam, ad *domum regendam* atque alia talia requiritur; indicata illis verbis: *Relinquet homo patrem & matrem, & adharebit uxori suæ: Quia autem mulier primatum habeat, contraria est viro suo*, idcirco *vir est caput mulieris*, & totius familiæ gubernator, vnde locus habitationis à viro potest assignari, quem mulier, etiam extra patriam atque in exilium sequi debet, nisi de hoc aliter contentum sit, in matrimonij contractu. Hac de causâ B. Virgo Deipara Iosephum secuta esset in Ægyptum, etiam si Angelo non monente Iosephus eò voluisset proficisci. 4. Hæc cohabitandi obligatio multis est iucunda, multis acerba. Sed remedium præsto est. Minus est cohabitationem, quàm coniugium dissoluer. Inest enim huic ad cohabitandum obligationi tacita conditio, si scilicet alter quoque se obliget, & obligationi satisfaciatur. 5. Hinc innocens

Cap. 2. 7. &
14. de con-
uersione cõ-
iugat. c. 16.
de sponsal. &
Trid. sess. 24.
can. 6.

Genes. 2.
Eccli. 15. 30.
Eph. 5.

Matth. 2.